

є децентралізація влади. А процес передачі владних та фінансових повноважень можна розглядати як унікальний шанс для громад врешті побудувати спроможну інфраструктуру, яка б відповідала їхнім запитам.

Список використаних джерел

1. Три чисті типи легітимного панування // Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика / Макс Вебер; Перекл. з нім., післям. та комент. О. Погорілого. – Київ, 1998.
2. Токвиль А. Старий порядок и революция. – URL:<http://pavroz.ru/files/tokvilstaryiyporiadok.pdf> (дата звернення 20.02.2022)
3. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки. Указ Президента України від 7 вересня 2021 року № 487/2021. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text> (дата звернення 16.02.2022)
4. Шабардіна Ю. В., Коваленко С. В. Забезпечення інформаційної безпеки як основи національної безпеки України в сучасних умовах // Публічне адміністрування: наукові дослідження та розвиток: електронний науковий журнал / Чернігівський національний технологічний університет. – Чернігів: ЧНТУ, 2019. – № 1 (7). – 149 с.

Комзол Б. С., здобувачка вищої освіти 1го курсу ОС магістратури
філологічного факультету

Науковий керівник – **Ольховик М. В.**, к. філос. н., доцент
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
(м. Чернігів, Україна)

ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «МУЛЬТИЛІТЕРАТИВНОСТІ» В СУЧАСНІЙ МЕТОДОЛОГІЇ

Життя людини сьогодні так чи інакше пов'язане з мультимедійними технологіями. Серед учнів переважає кліпове мислення. Вони мало читають, майже всю інформацію отримують з інтернету. До того ж, сприймають її візуально. Педагогам усе важче утримувати увагу здобувачів освіти протягом уроку. Тому виникла потреба у пошуку нових підходів до навчання мови та літератури.

Термін «мультилітеративність» був уведений 1996 року групою британських учених, серед яких К. Казден, Б. Коуп, Г. Крес, і означав новий підхід до розвитку освітнього процесу [3]. У наукових розвідках часто наявні сплутування або заміна мультилітеративності такими термінами як «модальність», «мультимодальність», «креалізованість». Проте, важливо розмежовувати подані поняття задля уникнення термінологічного накопичення.

Суттєва відмінність підходу у тому, що він містить у собі два ключових аспекти: лінгвістичну різноманітність і мультимодальні форми навчання [2]. Термін з'явився у відповідь на такі зміни в житті суспільства як поява і розвиток різних способів комунікації за допомогою нових технологій та розвиток мовної культурної розмаїтості, транснаціональна міграція.

На думку вчених, мультилітеративність складається з п'яти взаємопов'язаних семіотичних компонентів, які являють собою мультимодальний текстовий компонент: лінгвістичний, візуальний, аудіочастина, жестикуляція, міміка та відповідність лексичної наповнюваності поданій темі [1]. Тобто, учні повинні описувати, усвідомлювати та адекватно реагувати на навчальні ситуації не лише з точки розу базової грамотності, а також використовувати сучасні мультимедійні технології для кращого сприйняття теоретичного блоку.

Складовою мультилітеративності є мультимедійні методи. Вони дозволяють не тільки відтворювати, а й створювати власний інформаційний освітній продукт. Таке навчання поєднує статичну (текст і графіка) і динамічну (аудіо-відеофрагменти, мовлення, анімація) візуалізації навчальної інформації.

Мультилітеративний підхід є ефективним, оскільки вербальний і візуальний матеріал розглядаються синхронно. Поданий підхід базується на принципах модальності,

просторового і часового зв'язку, індивідуальних відмінностей, що допомагає засвоювати матеріал повноцінно.

Отже, використання мультимедіативного підходу допомагає підвищити ефективність і прискорити процес засвоєння матеріалу. Питання потребує подальших досліджень, особливо у практичній площині.

Список використаних джерел

1. Мельникова К. О. Використання мультимодальних методів викладання і цифрових технологій у процесі навчання іноземній мові в сучасній школі // *The new man in foreign policy*. – 2018. – № 45 (89). – С. 65–70.
2. Монахова Г. А. Мультимодальні технології в навчальному процесі вищої школи // *Теорія і практика загального розвитку*. – 2013. – №11. – С.158–160.
3. Попко І. А. Сучасні тенденції у викладанні іноземних мов у вищих навчальних закладах // *Лінгвометодичні концепції викладання іноземних мов немовних вищих навчальних закладах України*. – 2003. – С. 278–294.

Кондрашевська Є. В., здобувачка вищої освіти 2 курсу, група ФАМ -201

Науковий керівник – **Колеватов О. О.**, к.і.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

УКРАЇНСЬКИЙ РУХ «ПЛАСТ»

Питання історії зародження і діяльності скаутськопластового руху в Україні, його ідейні засади і принципи організації викликають інтерес не лише у істориків, але й серед громадських діячів та широкого кола української молоді.

На початку ХХ ст. у 1908 р. англійський лорд Роберт Байден-Павел опублікував відомий твір «Скаутінг для хлопців», з якого і почалася розбудова та поширення скаутського руху молоді з Англії по всіх культурних регіонах світу [1].

Українські педагоги О. Тисовський, П. Франко, І. Чмола, познайомившись із програмою скаутінгу, переконалися у необхідності створення подібної організації для української спільноти. «Пласт», як українська скаутська організація, виникла на території Західної України у 1911-1912 рр. Назва «Пласт» завдячується І. Боберському (педагог, заслужений організатор сокільсько-січового руху в Західній Україні), який взяв її від козаків-пластунів (розвідників). Символом «Пласту» став СКОБ (орел). О. Тисовський своє бачення української молодіжної організації оформив у 12-ти правилах, яких повинна дотримуватись молода людина. Багато років по тому він писав: «Я радше побоювався, що завдяки скаутінгові молодь західних країн дуже випередить нашу українську молодь, і ми, як народ завжди будемо позаду. А тому, що я мав устійнений моральний і національний світогляд, то маю важне було передусім – ясне оформлення такого світоглядного закону, який вказував би виразно, куди йти, щоб не дати себе перегнати іншим» [1]. Першим завданням «Пласту» О. Тисовський вважав виховання характеру молоді людини. Це виховання повинно було проводитись не на географічній, економічній чи релігійній основі, а тільки на загальній і патріотичній. Головну увагу він приділяв самовихованню при допоміжній ролі вихователя в «Пласті».

В Україні одна з перших скаутингових дружин була створена на Катеринославщині 1909 р. (очолив її Ю. Гончарів-Гончаренко). Незабаром скаутські організації виникли в Ізюмі, Слов'янську, Харкові, Луганську. Гуртки були українськими за складом учасників, проте національним вихованням молоді вони не займалися. Перша національна скаутська організація «Пласт» створена у Львові восени 1911 р. Її очолив студент Львівської політехніки І. Чмола. Його гурток вів більше військову, ніж пластову роботу. В організації І. Чмоли панували сувора дисципліна й точність. Практичний вишкіл відбувався на місцевості у передмістях Львова. Багато сил та насаги пластунам давали багатокілометрові марші. Під час літніх заходів 1912 р. був влаштований перший двотижневий табір пластунів на Говерлі. Проіснувала ця пластова організація до осені 1912 р. і передала свій невеликий досвід Комітетові академічної молоді та Січовій організації. 12 квітня 1912 р. 40 членів пластового